

De Bhutanesiske Samfund i Danmark
contact@abcdanmark.dk

DRC Dansk Flygtningehjælp
Borgergade 10
DK 1300 København K
Danmark
T: +45 3373 5000
drc@drc.ngo
www.drc.ngo

DRC DANSK
FLYGTNINGE
HJÆLP

13. november 2023

Foretræde om situationen for statsløse flygtninge i Danmark

DRC Dansk Flygtningehjælp og foreningen De Bhutanesiske Samfund i Danmark (ABC Danmark) anmoder om foretræde for Folketingets Indfødsretsudvalg for at henlede udvalgets opmærksomhed på situationen for de statsløse bhutanesiske flygtninge i Danmark samt statsløse flygtninge generelt.

Flygtningehjælpen vil skitsere de udfordringer, som medfører, at de fleste statsløse flygtninge er nødt til at vente i årevis, før de kan opnå permanent opholdstilladelse og dansk statsborgerskab, ligesom det i praksis har vist sig at være nærmest umuligt for mange kvoteflygtninge at opnå dette. Flygtningehjælpen vil ligeledes pege på forslag til, hvordan adgangen til opnåelse af permanent opholdstilladelse og dansk statsborgerskab bør lempes for statsløse generelt, og som minimum for statsløse flygtninge.

ABC Danmark vil fortælle om de udfordringer, som de statsløse bhutanesiske kvoteflygtninge har oplevet i deres forsøg på at opnå permanent opholdstilladelse og dansk statsborgerskab.

Udfordringer angående statsløse flygtnings mulighed for at opnå permanent opholdstilladelse og dansk statsborgerskab

DRC Dansk Flygtningehjælp rådgiver statsløse, som har fået asyl i Danmark og vi hjælper og støtter i den efterfølgende integrationsproces. Statsløse flygtninge drømmer om, at de og deres familier langt om længe kan få et statsborgerskab og de rettigheder og den følelse af tilhørsforhold, som følger med et statsborgerskab. Al erfaring peger desuden på, at tryk i opholdet og udsigten til et statsborgerskab har væsentlig betydning for en vellykket integration.

De lempeligere regler der gælder for opnåelse af dansk statsborgerskab, gælder kun for statsløse, som er født i Danmark. For alle andre statsløse gælder, at de først skal opfylde de almindelige kriterier for opnåelse af permanent opholdstilladelse og dernæst betingelserne for opnåelse af dansk statsborgerskab.

Danmark har forpligtet sig til at lette statsløse personers adgang til naturalisation, men for voksne ansøgere om dansk indfødsret er kun én af de almindelige betingelser blevet lempet for statsløse, idet kravet om 9 års ophold i Danmark er reduceret til 8 år for denne gruppe.

Foreningen ABC Danmark har i april 2023 udarbejdet en rapport om de statsløse bhutanesiske kvoteflygtninge i Danmark. Rapporten undersøger, hvorfor det har vist sig at være endog rigtig svært, hvis ikke umuligt, for denne gruppe at opnå permanent opholdstilladelse og få adgang til dansk statsborgerskab.

Rapporten viser, at det efter mere end et årti i Danmark kun er lykkedes for 17 ud af 845 af de genbosatte statsløse bhutanesiske flygtninge at opnå dansk statsborgerskab, og kun 45 ud af 845 har opnået permanent opholdstilladelse. Dette rammer særligt de yngste og de ældste af de genbosatte statsløse flygtninge.

For de yngre statsløse flygtninge, som er født udenfor Danmark, vil det først være muligt at ansøge om permanent opholdstilladelse, når de fylder 18 år, og dette kun hvis de til den tid har boet i Danmark i mindst otte år. Har de som 18-årige ikke mindst otte år i Danmark, skal de opfylde samtlige normale betingelser, herunder at have været i arbejde i mindst 3 år og 6 måneder. Disse regler betyder, at statsløse flygtninge, der kommer til Danmark som børn og unge, skal vente i årevis på at opnå et statsborgerskab, selvom de ikke har andre lande end Danmark at kalde deres hjem.

For de ældre statsløse bhutanesiske kvoteflygtninge på 40 år og opefter har manglende adgang til skolegang medført, at en meget stor gruppe er analfabeter. Selvom de gør deres bedste, vil det være så godt som umuligt for størstedelen af dem at bestå kravene til skriftligt og mundtlige danskundskaber, som er en forudsætning for opnåelse af permanent opholdstilladelse og dermed også dansk indfødsret.

ABC Danmark har tidligere sendt et brev til den danske regering i håb om, at regeringen vil bidrage til, at de statsløse bhutanesiske kvoteflygtninge kan få tildelt dansk statsborgerskab.

Udlændinge- og Integrationsminister Kaare Dybvad Bek har den 15. august 2023 i et skriftligt svar henvist til, at det er muligt for Folketingets Indfødsretsudvalg at dispensere fra en eller flere af betingelserne for opnåelse af dansk statsborgerskab som følge af eksempelvis sygdom eller anden langvarig funktionsnedsættelse.

Forslag om at lette adgangen til dansk statsborgerskab eller permanent opholdstilladelse for statsløse flygtninge

DRC Dansk Flygtningehjælp og ABC Danmark opfordrer til, at adgangen til dansk statsborgerskab lettes for statsløse i overensstemmelse med Danmarks forpligtelse til at lette adgangen til naturalisation for denne gruppe.

Som minimum foreslås det, at adgangen lettes for statsløse, som i Danmark er anerkendt som flygtninge. Denne gruppe er i en særligt udsat position, da de er statsløse, samtidig med at det qua deres flygtningestatus er anerkendt, at de ikke har mulighed for at vende tilbage til deres tidligere opholdsland.

Konkret foreslås på baggrund af ABC Danmarks undersøgelse, at sprogkravene samt kravet om dokumentation for kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie lempes for statsløse ansøgere om dansk statsborgerskab, og som minimum for statsløse, som er anerkendte som flygtninge i Danmark. Alternativt foreslås, at det specificeres, at analfabetisme – men også sygdom og traumebelastninger - kan begrunde dispensation fra de almindelige betingelser for opnåelse af dansk statsborgerskab.

Idet statsløse flygtninge skal være meddelt permanent opholdstilladelse, før de kan ansøge om dansk statsborgerskab – med undtagelse af statsløse, som er født i Danmark – foreslås desuden, at der laves en lempeligere adgang til permanent opholdstilladelse for statsløse flygtninge.

Konkret foreslås, at opholdskravet sænkes, så statsløse flygtninge ikke skal have boet i Danmark i mindst otte år, før de kan meddeles permanent opholdstilladelse. Dette vil bl.a. hjælpe statsløse flygtninge, som kommer til Danmark som børn og unge, men som på grund af kravet om otte års ophold ikke kan opnå permanent opholdstilladelse, når de fylder 18 år.

Derudover foreslås, at kravet om at ansøgere skal have været i arbejde i mindst 3 år og 6 måneder ændres, så uddannelse tæller med. Derved skal unge statsløse flygtninge ikke vælge imellem, om de vil forsøge at opnå den sikkerhed, som følger med en permanent opholdstilladelse, eller om de i stedet vil tage en uddannelse, som gavner både den enkelte og det danske samfund som helhed.

Endeligt foreslås på baggrund af ABC Danmarks undersøgelse, at sprogkravene til ansøgere om permanent opholdstilladelse lempes for statsløse flygtninge.

DRC Dansk Flygtningehjælp og ABC Danmark ser frem til at uddybe ovenstående til et foretræde for udvalget.